30/10/2019

Η απόπειρα δολοφονίας κατά Παύλου Κουντουριώτη

/ Ιστορία - Εθνικά Θέματα

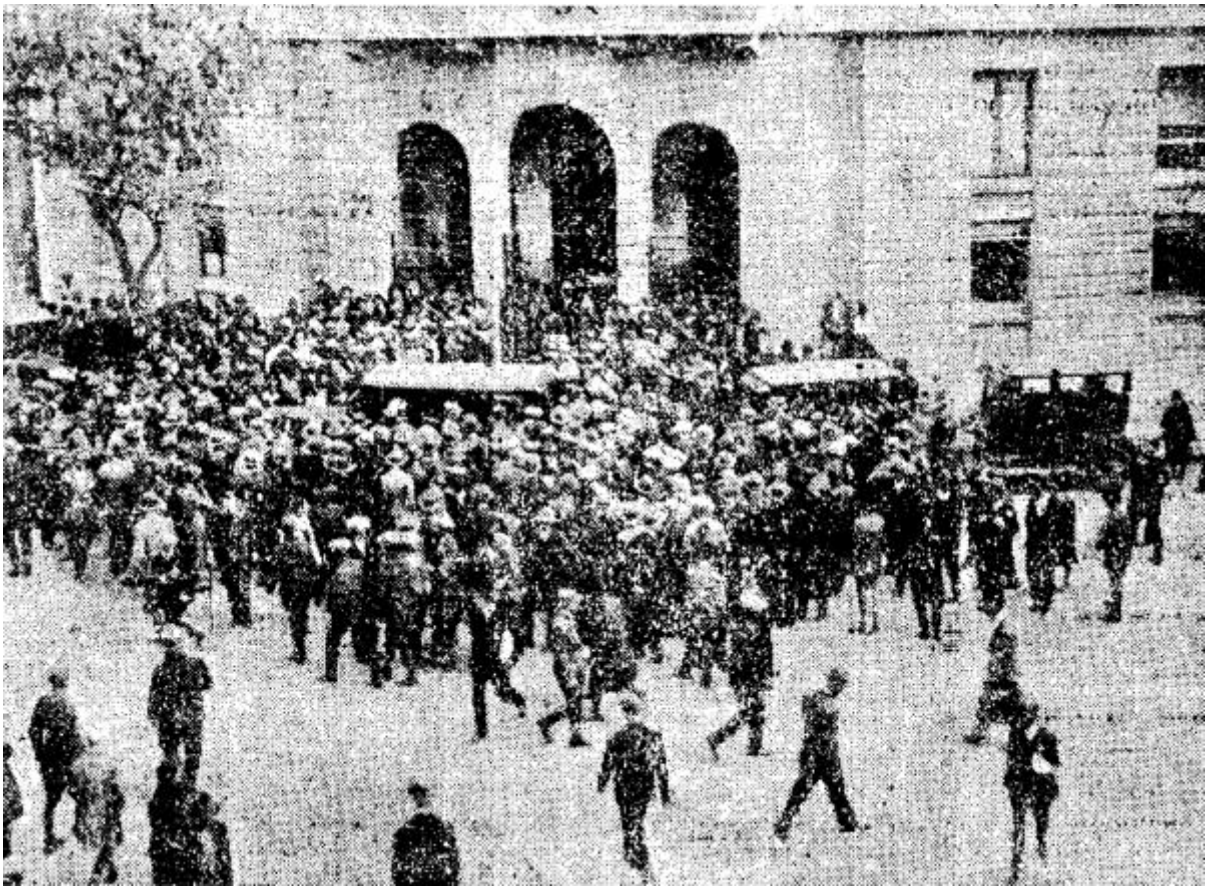

Το πρωί της 30ης Οκτωβρίου ο απόστρατος ναύαρχος και ήρωας των Βαλκανικών Πολέμων, Παύλος Κουντουριώτης (1855-1935), που κατείχε το αξίωμα του Προέδρου της Δημοκρατίας από το 1924, είχε μεταβεί στο Δημαρχείο της Αθήνας για να απευθύνει χαιρετισμό στο συνέδριο των Δημάρχων της χώρας. Μετά το πέρας της εναρκτήριας τελετής εξήλθε του Δημαρχιακού Μεγάλου και επιβιβάσθηκε στο προεδρικό αυτοκίνητο που τον ανέμενε μπροστά από τα Προπύλαια του Δημαρχιακού Μεγάρου επί της οδού Αθηνάς.

Τη στιγμή εκείνη ένας νεαρός άνδρας διέλαθε της προσοχής της φρουράς του Προέδρου, έφθασε κοντά στο αυτοκίνητό του από την πίσω δεξιά πλευρά και πυροβόλησε μία φορά με περίστροφο κατά του Κουντουριώτη, που καθόταν στην μπροστινή δεξιά θέση του οχήματος και ανταπέδιδε τον χαιρετισμό στο συγκεντρωμένο πλήθος. Η σφαίρα άνοιξε μία μεγάλη οπή στο τζάμι της πίσω πόρτας, λοξοδρόμησε λίγο και βρήκε ξυστά στη δεξιά κροταφική χώρα τον

ανώτατο άρχοντα της χώρας και στη συνέχεια κατέπεσε μπροστά στα πόδια του.

Αμέσως, οι άνδρες της προσωπικής του φρουράς αφόπλισαν τον δράστη και τον συνέλαβαν, ενώ το αγανακτισμένο πλήθος επιζητούσε να τον λιντσάρει. Κάποιοι θερμόαιμοι, μάλιστα, κατόρθωσαν να τον αποσπάσουν για λίγο από τους αστυνομικούς και να τον χτυπήσουν με κλωτσιές και μπουνιές. Ο Κουντουριώτης, παρότι το αίμα έρρεε άφθονο από το κεφάλι του, διατήρησε την ψυχραιμία του και συνέχισε να συνδιαλέγεται με το πλήθος.

Τάχιστα, όμως, διακομίστηκε στην Πολυκλινική Αθηνών, όπου δέχθηκε τις περιποιήσεις του διευθυντού της και καθηγητή του Πανεπιστημίου Αθηνών, Νικολάου Αλιβιζάτου. Το ιατρικό ανακοινωθέν που εκδόθηκε αργά το απόγευμα ανέφερε: «Ο κ. Πρόεδρος της Δημοκρατίας υπέστη τραύμα κατά την δεξιάν κροταφικήν χώραν. Η σφαίρα προκάλεσε κάκωσιν των μαλακών μορίων, ελαφρώς θίξασα το οστούν. Ο κύριος πρόεδρος υπέστη την εγχείρισιν μετά μεγάλης ψυχραιμίας. Κατάστασις Αρίστη».

Αμέσως μόλις έγινε γνωστό το συμβάν έσπευσε στην κλινική σχεδόν ολόκληρο το υπουργικό συμβούλιο για να πληροφορηθεί από πρώτο χέρι για την υγεία του προέδρου. Ο ίδιος δεν μπορούσε να κατανοήσει το κίνητρο του δράστη: «Κάποιος ανισόρροπος με χτύπησε. Πρέπει να είναι ανισόρροπος, διότι εγώ γυρίζω όλη την ώρα έξω μόνος μου και μπορούσε να με χτυπήσει όπου αλλού ήθελε. Για μένα είναι ανεξήγητο» έλεγε σε κάποιους υπουργούς από το κρεβάτι της κλινικής.

Εν τω μεταξύ, ο δράστης είχε μεταφερθεί στο Γ’ Τμήμα Ασφαλείας Αθηνών, όπου ανακρινόταν υπό την εποπτεία εισαγγελέα. Στους ανακριτές του δήλωσε αρχικά ότι ήταν κωφός κι επομένως η όλη διαδικασία θα γινόταν με γραπτές ερωτοαπαντήσεις. Στη συνέχεια δήλωσε τα στοιχεία του: ονομαζόταν Ζαφείριος Γκούσιος, ήταν 25 ετών, καταγόταν από τα Αμπελάκια Λάρισας και δούλευε ως σερβιτόρος στο εστιατόριο Αβέρωφ της Λάρισας. Στην Αθήνα είχε έλθει στις 18 Οκτωβρίου και κατέλυσε στο ξενοδοχείο Όλγα στην οδό Αγίου Κωνσταντίνου. Σ’ έρευνα που έγινε στο δωμάτιό του βρέθηκε μια βαλίτσα που περιείχε, μεταξύ άλλων, 10 φύλλα της εφημερίδας Ριζοσπάστης και βιβλία των Νίτσε, Σοπεγχάουερ και του ιστορικού Γιάννη Κορδάτου (γ.γ. του ΚΚΕ από το 1920 έως το 1924).

Από τους μάρτυρες που παρέλασαν κατά την ανάκριση, ουσιώδης κρίθηκε η κατάθεση ενός εκ των συνταξιδιωτών του, ονόματι Γκόλαντα. Αυτός κατέθεσε ότι όταν ο Γκούσιος τον είδε να διαβάζει μία εφημερίδα στο τρένο, του άνοιξε συζήτηση: «Δεν ντρέπεσαι να διαβάζεις αστικές εφημερίδες; Αυτά που γράφουν είναι όλα ψέματα και υποβολιμιαία». Κατόπιν του ανέπτυξε την κομμουνιστική κοσμοθεωρία του και όταν ο Γκόλαντας τον ρώτησε για ποιο σκοπό έρχεται στην

Αθήνα αυτός του απάντησε: «Πάω να βρω δουλειά, αλλά έχω να εκτελέσω σοβαράς αποφάσεις μου. Κάποιον θα σκοτώσω». Όπως εξακριβώθηκε από την ανάκριση, ο Γκούσιος, προτού προβεί στην απονενοημένη πράξη του, είχε ζητήσει ακρόαση από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας για να του εκθέσει τα προβλήματα που αντιμετώπιζε και να του ζητήσει βοήθεια. Το αίτημά του δεν έγινε δεκτό κι έτσι αποφάσισε να τον σκοτώσει.

Μετά την απολογία του προφυλακίστηκε, με σύμφωνη γνώμη ανακριτή και εισαγγελέα. Οι αστυνομικές και εισαγγελικές αρχές εξακολουθούσαν να τον θεωρούν κομουνιστή και μάλιστα η ασφάλεια Λάρισας πίστευε ότι ήταν μέλος του ΚΚΕ, που εκείνη την περίοδο άρχισε να κάνει αισθητή την παρουσία του στα πολιτικά πράγματα της χώρας, δημιουργώντας πονοκεφάλους στα συστημικά κόμματα. Ο ίδιος στις επίμονες ερωτήσεις των δημοσιογράφων που τον επισκέφθηκαν στη φυλακή αρνήθηκε ότι είναι κομμουνιστής ή αναρχικός και περιέγραψε τον εαυτό του ως εξής: «Είμαι ένα ονειροπόλος, ένας απλούς ανθρωπιστής, επιθυμών την ευτυχίαν παντός ανθρώπου». Ήταν ιδιαίτερα μορφωμένος για την εποχή του (απόφοιτος σχολαρχείου) και με πνευματικές ανησυχίες, όπως έγραψε ο τύπος της εποχής, αλλά αντιμετώπιζε ψυχολογικά προβλήματα, εξαιτίας της κωφότητάς του, η οποία προερχόταν από μία παιδική μηνιγγίτιδα κι ενός προβλήματος στη μύτη.

Η δίκη του Γκούσιου άρχισε και τελείωσε μέσα σε μία ημέρα, στις 20 Νοεμβρίου 1928, στο Κακουργιοδικείο Αθηνών. Στην απολογία του, αφού ζήτησε συγγνώμη για την πράξη του, τόνισε ότι «για όλα φταίει η κατηραμένη κώφωσίς μου. Είναι σαν μου τρύπησαν το μυαλό και να μου έχυσαν στο μυαλό λιωμένο μολύβι». Στην αγόρευσή του ο εισαγγελέας Μαλούχος έπαιξε το κομουνιστικό χαρτί: «Ο Γκούσιος υπήρξε το θύμα των νέων ιδεών και της αναγνώσεως των βιβλίων του κομμουνισμού. Εάν δεν τεθεί φραγμός εις τον κομουνισμόν, μετά μίαν πενταετίαν, δύναμαι να σας το βεβαιώσω από της θέσεως ταύτης, ότι δεν θα υπάρχει αστικόν καθεστώς». Τελικά, το δικαστήριο καταδίκασε τον Γκούσιο σε πρόσκαιρα δεσμά 14 ετών για απόπειρα ανθρωποκτονίας, αναγνωρίζοντάς του το ελαφρυντικό της μετρίας συγχύσεως. Ακόμη, του επέβαλε ποινές φυλάκισης 3 μηνών για οπλοχρησία και 45 ημερών για παράνομη οπλοφορία.

Ο Γκούσιος θεώρησε την ποινή υπέρμετρα αυστηρή και την επομένη προσπάθησε να αυτοκτονήσει, καταπίνοντας μεγάλη ποσότητα κινίνου. Οι γιατροί κατόρθωσαν να του σώσουν τη ζωή, αλλά από εκείνη την ημέρα τα ίχνη του χάθηκαν.

Πηγή: sansimera.gr